

РЕШЕНИЕ

№ 313

гр. София, 08.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ

при участието на секретаря НЕЛИ М. ШАРКОВА
като разглежда докладваното от НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ Гражданско дело № 20221110148778 по описа за 2022 година

Производството е по реда на **глава 25 ГПК**.

Предявени са конститутивни иски за отмяна на уволнение, извършено със заповед №/22.07.2022 г. на изпълнителния директор на „Н.“ ЕАД - чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, за възстановяване на заеманата до уволнението длъжност - директор „Ф.д.“ - чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и осъдителен иск за заплащане на сумата 34 531,56 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа в резултат от незаконното уволнение за период от шест месеца след уволнението - чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска и разноските по делото.

Ищецът счита, че е незаконосъобразно уволнен, като оспорва да е налице уволнителното основание по чл. 328, ал. 2 КТ, тъй като за прекратяване на трудовото му правоотношение няма решение на съвета на директорите на дружеството, сключеният договор за управление не съдържа необходимите реквизити, както и изпълнението му не е било започнало към датата на уволнението. Претендира разноски.

Ответникът не оспорва, че трудовото правоотношение с ищеца е прекратено с атакуваната заповед. Счита обаче уволнението за законосъобразно. Твърди да е налице законосъобразен избор на нов изпълнителен директор на дружеството, в правомощията на който е било да подбере екипа при изпълнение на възложените цели. В условие на евентуалност прави възражение за прихващане със заплатеното на ищеца обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ в размер на 17 265,78 лв. Претендира разноски.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и въз основа на

доказателствата по делото, намира следното:

По иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ.

Съгласно чл. 328, ал. 2 КТ служителите от ръководството на предприятието могат да бъдат уволнени с предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 КТ поради сключването на договор за управление на предприятието. Уволнението може да бъде извършено след започване на изпълнението по договора за управление, но не по-късно от 9 месеца.

Законността на това уволнително основание предполага длъжността на служителя ищец да е ръководна, да е сключен нов договор за управление на дружеството ответник, новият изпълнителен директор да е започнал да изпълнява задълженията си, както и уволнението да е извършено в законоустановения срок по чл. 328, ал. 2 КТ.

По делото не е спорно, че въз основа на трудов договор от 15.02.2022 г. между страните е възникнало трудово правоотношение, по силата на което ищецът е заемал при ответника длъжността директор „Ф.д.“.

Не е спорно още, а и от приетата по делото длъжностна характеристика се установява, че заеманата от ищеца длъжност е ръководна. Съгласно § 1, т. 3 ДР КТ ръководна длъжност заемат ръководителят на предприятието, неговите заместници и други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес, включително и в поделение на предприятието, както и колективните изборни органи за управление (стопански съвет, управителен съвет, изпълнително бюро, оперативно бюро и други подобни). Преценката дали един служител заема ръководна длъжност се прави при съобразяване съдържанието на трудовите функции на длъжността съгласно длъжностната характеристика, мястото в йерархията на длъжности в рамките на съответното предприятие, независимо от наименованието на длъжността. В случая основната трудова функция на ищеца е била свързана с ръководството, организацията и контрола върху финансово-счетоводната дейност на дружеството, което несъмнено определя длъжността ѝ като ръководна.

Трудовото правоотношение с ищеца е прекратено без предизвестие със заповед от 22.07.2022 г., връчена му на същата дата, с посочено основание чл. 328, ал. 2 КТ. Видно от съдържанието на заповедта, същата е издадена и подписана от изпълнителния директор на ответното дружество към този момент –К.П.. От приетите по делото протокол и договор за възлагане на управлението от 21.06.2022 г., сключен между министъра на земеделието, като упражняващ правата на държавата и К.П., се установява, че на 21.06.2022 г. К.П. е назначен за член на съвета на директорите на „Н.“ ЕАД за срок до провеждане на конкурс, като му е възложено да управлява дружеството, както и да го представлява в съответствие с действащата нормативна уредба и Устава на дружеството. Видно от протокол №.. от 05.07.2022 г. от проведено общо събрание на съвета на директорите К.П. е избран за изпълнителен директор на дружеството, за което е сключен договор за възлагане на управление № ../05.07.2022 г.

Ответникът „Н.“ е еднолично акционерно дружество с 100 % държавно участие и принципал министърът на земеделието. Касае се за публично предприятие, по отношение на което приложение следва да намери Законът за публичните предприятия и Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия /ППЗПП/. Съгласно чл. 52, ал. 1 ППЗПП управлението и контролът на публичните предприятия се възлагат с договори за управление и контрол, сключени в съответствие с разпоредбите на Търговския закон или специалния закон, с който е създадено предприятието. Ответното дружество е с едностепенна форма на управление. Съгласно чл. 15, ал. 1 от Устава на „Н.“ ЕАД дружеството се управлява и представлява от съвет на директорите, като отношенията между принципала и съвета се уреждат с договори за възлагане на управлението – чл. 16, ал. 1. Според чл. 235, ал.1 и ал. 2 от Търговския закон членовете на съвета на директорите представляват дружеството колективно освен ако уставът предвижда друго, като съветът може да овласти едно или няколко лица от съставите им да представляват дружеството. В случая овластен е бил К.П., избран за изпълнителен директор на дружеството с решение на съвета на директорите, обективизирано в протокол №.. от 05.07.2022 г. Видно от вписванията в Търговския регистър към датата на решението, с посочените в протокола членове на съвета на директорите – М.С.К., К.В.Д., Л.Г.Г., М.С.К., Д.Т.П., К.П.П. и В.Й.Н., са били сключени договори за управление. Ето защо не е нарушен чл. 21, ал. 1, т. 11 от устава на дружеството, в каквата насока е едното от възраженията в исковата молба, тъй като избраният за изпълнителен директор член К.П. е действал като пълномощник на съвета на директорите, включително и при упражняване на правомощието по освобождаване на ищеца от заеманата длъжност на основание чл. 328, ал. 2 КТ. Заповедта за уволнение е издадена от компетентен орган с надлежна работодателска власт.

Съгласно чл. 54, ал. 1 ППЗПП в договора за управление или за контрол се определят като задължителни реквизити, както следва: правата и задълженията на страните, размерът на възнаграждението и начинът на плащането му, отговорността на страните при неизпълнение на договора, основанията за прекратяване на договора, размерът на паричната гаранция, но не по-малко от 3-месечното им брутно възнаграждение, която те дават за своето управление, взаимоотношенията между страните в периода от прекратяване на договора до заличаване на името на освободения член на орган за управление или контрол в Търговския регистър, а съобразно чл. 57, ал. 6 ППЗПП бизнес програмата се разработва от публичното предприятие и се приема от неговия управителен орган. Одобряването на приетите бизнес програми се извършва от органа, упражняващ правата на държавата в предприятието, съответно от общото събрание, и при спазване на специфичните изисквания на специалната нормативна уредба.

С договора за възлагане на управлението директорът се задължава в определен срок срещу възнаграждение да постигне на свой риск определен стопански резултат, като е без значение, дали договорът се сключва с ново

лице или с такова, което е имало предходен договор за управление, дали приетата от работодателя бизнес програма е нова, сходна или идентична с предходна програма; по чие предложение е приета програмата и дали тя се съдържа в самия договор или в други документи, стига да е налице връзка между тях; както и дали преди или след възлагане на управлението са поставени за изпълнение същите или изцяло нови задачи, в сравнение с тези на предходния управител /вж. определение № 50942 от 13.12.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2645/2022 г., III г. о., ГКС, решение № 144 от 4.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4350/2018 г., IV г. о. и др./.

В процесния случай със сключения договор за възлагане на управление № .. /05.07.2022 г. изпълнителният директор се е задължил да управлява и ръководи търговската дейност на ответното дружество в съответствие с изискванията на закона и бизнес плана за дейността на дружеството, като съобразно чл.2.4. от договора има право и да доразвива залегналите в бизнес плана за дейността цели като организира допълнителни сделки или производство и разпространение на нови продукти и откриване на нови канали за пласмент на продукцията. Действително в договора липсва конкретно изброяване на бизнес задачи и цели, но същият препраща към предходно изготвена бизнес програма, която видно от протокол №.. от 19.04.2022 г. е приета от съвета на директорите за петгодишен период, като липсват данни по делото дали и кога програмата е одобрена от органа, упражняващ правата на държавата предвид разпоредбата на чл. 57, ал. 6 ППЗПП. Ето защо наведените от ищеца доводи, че в сключения договор за управление липсват бизнес задачи и план са неоснователни. Както се посочи по-горе, бизнес програмата може да е инкорпорирана в отделен документ, различен от договора за възлагане на управление, какъвто е настоящият случай, а и липсва нормативно задължение всеки изпълнителен директор да изработва свой и изцяло нов бизнес план.

Неоснователно е и възражението, че изпълнението по договора не е започнало.

Съгласно решение № 4 от 7.04.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2285/2021 г., IV г. о., ГК предпоставката по чл. 328, ал. 2, изр. второ КТ не изисква започнатото изпълнение по сключения нов договор за управление в смисъла на разпоредбата на КТ да се свързва винаги и единствено с изпълнението на конкретна бизнес програма или бизнес план. Такова допълнително условие за фактическия състав по чл. 328, ал. 2 КТ от закона не произтича. Условието не може да се изведе и по тълкувателен път, включително за тези работодатели, които са нормативно задължени да осъществяват своята дейност по бизнес програма, утвърдена по надлежен ред и с необходимо съдържание (както е в случая), но и за онези работодатели, които с договора за управление са възложили изготвяне и/или изпълнение на конкретна бизнес програма или бизнес план. Достатъчно е да е сключен нов договор, с който собственикът на предприятието или негов представител срещу уговорено възнаграждение е възложил управлението на предприятието на оправомощено от закона лице

(управител, изпълнителен директор на дружеството и т.н.) срещу възнаграждение и лицето да е започнало изпълнението по договора. Изводът произтича от правната характеристика на договора за управление. Той е каузален, а неговото основание/кауза/цел, към която е насочен, е лицето, на което срещу възнаграждение е възложено управлението, на свой риск и полагайки грижата по чл. 281 ЗЗД да постигне оптимален стопански резултат. Добавянето на предпоставка, която от закона не произтича - започналото изпълнение да е релевантно само когато е по конкретна бизнес програма/бизнес план, неоправдано стеснява приложното поле на чл. 328, ал. 2 КТ. Поради това 9-месечният срок по чл. 328, ал. 2, изр. второ КТ има за начало първия акт на управление на предприятието, предприет от лицето, на което това е възложено срещу възнаграждение със сключения нов договор. Законът не изисква да е акт на изпълнение по конкретно възложена от работодателя бизнес програма или бизнес план.

От приетите по делото писмени доказателства – протокол от общото събрание на съвета на директорите и договор за възлагане на управление се установява, че изпълнителният директор е встъпил в длъжност на 05.07.2022 г., а от приетия по делото финансов отчет за 2021 г. се установява, че изпълнителният директор е предприел фактически действия по изпълнение на задълженията си по сключения договор за възлагане на управлението най-късно към 19.07.2022 г., т.е. преди процесното уволнение.

Предвид изложеното и при съобразяване на въведените в исковата молба възражения срещу законосъобразността на процесното уволнение, съдът намира, че същото е извършено в законоустановения срок след сключен нов договор за управление на дружеството, по който новият изпълнителен директор е започнал да изпълнява задълженията си. Това налага извод за законосъобразност на извършеното уволнение, респ. отхвърляне на предявения иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ.

По исковете по чл. 344, ал. 1, т. 2 и 3 КТ.

Основателността и на двата иска включва извод за незаконосъобразност на уволнението. Доколкото съдът не достигна до такъв, то исковете следва да бъдат отхвърлени, без да се изследват останалите елементи от фактическите състави на съдебно предявените права.

По възражението за прихващане по чл. 55, ал. 1, т. 3 ЗЗД.

Същото е при условията на евентуалност и не следва да бъде разглеждано, поради несбъждане на условието за това.

По разноските.

При този изход на спора ищецът няма право на разноски за производството.

Такова възниква за ответника, комуто следва да се присъдят разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

С аргумент от чл. 78, ал. 6 ГПК разноските за държавна такса остават за

сметка на съда.

Така мотивиран Софийският районен съд, 153 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Н. С. Ж., ЕГН ***** срещу „Н.“ ЕАД, ЕИК .. обективно съединени иски по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за отмяна на уволнение, извършено със заповед № ../22.07.2022 г. на изпълнителния директор на „Н.“ ЕАД, по чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ за възстановяване на заеманата до уволнението длъжност - директор „Ф.д.“ и по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ за заплащане на сумата 34 531,56 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа в резултат от незаконното уволнение за период от шест месеца след уволнението, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска и разноските по делото.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ направеното при условията на евентуалност възражение на „Н.“ ЕАД, ЕИК .. за прихващане със сумата 17 265,78 лв. изплатено обезщетение по реда на чл. 220, ал. 1 КТ.

ОСЪЖДА Н. С. Ж., ЕГН ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на „Н.“ ЕАД, ЕИК .. сумата 100 лв. – разноски по делото.

Решението може да се обжалва пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на осн. чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Софийски районен съд: _____